

Magnetogram ni avtoriziran!

**MAGNETOGRAM
POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE RS JANEZA JANŠE
ZA RTS**

Maribor, 3. julij 2012

STIPE JERIČ: Spoštovani gledalke, cenjeni gledalci dobrodošli v oddaji Aktualno. Po obisku Prekmurja in Ptujsko-ormoške regije nadaljuje vlada Republike Slovenije obisk v Podravski regiji in Mariboru, kjer pa se bo soočila z največjo gospodarsko krizo po osamosvojitvi. Številna podjetja so končala v stečaju, številnim grozi stečaj, še več pa se jih ubada z obsežnimi težavami. Posledica, vsak peti Mariborčan je brez dela, socialna stiska pri mnogih pa je v celotni regiji vse večja. V studiu pozdravljam predsednika vlade Janeza Janšo. Dober večer in dobrodošli v Maribor.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Dober večer, hvala za povabilo.

STIPE JERIČ: Težave Maribora in širše regije so velike in večplastne. S kakšnim sporočilom mariborskemu pa gospodarstvu regije prihajate in kakšno je vaše sporočilo vsem Mariborčanom in Mariborčankam?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, za gospodarstvo prinašam sporočilo, da se je končno začelo odpravljanje vzrokov za težave. Za Mariborčanke in Mariborčane pa iz tega dejstva izhaja sporočilo, da bo v prihodnjih letih Slovenija ponovno zajela razvojna jadra in da bo ta vlada naredila vse, da bo ta veter v jadra enako pihal v Ljubljani in v Mariboru.

STIPE JERIČ: Dejstvo je, da kriza ni samo slovenska je evropska in globalna. Nekateri jo rešujejo bolj uspešno, drugi manj, nekateri pa s proaktivnim reševanjem zamujajo, tako tudi Slovenija.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Drži. Mi imamo tri leta in še nekaj mesecev zamude in ta čas, ko je Slovenija nabirala to zamudo, smo naredili veliko dolgov za prihodnost. To bo obdobje, ki ga bodo čez deset let, ko bodo gledali te podatke po raznih obdobjih in mandatih, poimenovali za čas naravne katastrofe. To je bil čas, v katerem je Slovenije iz 91% evropskega povprečja, kamor smo prišli leta 2008, padla na 84% in ko smo Slovenke in Slovence zadolževali s hitrostjo kakršne ni dosegla nobena druga evropska država. Danes moramo te dolge odplačevati, hkrati pa reševati še vse tiste težave, ki v času, ko smo se zadolževali, niso bile rešene. Vse države so nekoliko povečale svoje zadolžitev v času krize, vendar so ta denar porabila za odpravljanje težav, mi smo ta denar enostavno porabili zato, da se težave ne bi videle, to je naš največji problem. Zdaj moramo delati vse.

Evropska unija ali pa večina držav v Evropski uniji se je s krizo soočila tako, da se je ukrepe razdelilo na dve fazi: najprej na konsolidacijo javnih financ, na uravnoteženje proračuna in potem na sprejemanje ukrepov za rast. Ker smo mi prvo fazo zamudili, moramo zdaj to delati oboje skupaj v bistveno težjih okoliščinah. Naloga kot jo ima ta vlada, je naloga kot je doslej ni imela še nobena vlada tako, da je to težko delo.

STIPE JERIČ: Tudi zato ste se lotili tega dela pravzaprav takoj, ko ste nastopili mandat. Pri tem ste se za določeno ceno seveda morali tudi izpogajati s sindikati, to vam je uspelo. Kako pa ocenjujete implementacijo ukrepov in kdaj bodo vidni rezultati?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Sprejeli smo več različnih paketov ukrepov. Aprila je državni zbor sprejel spremembe davčne zakonodaje, ki predvsem delajo Slovenijo kot boljše okolje za investicije domačega gospodarstva, pa tudi za tuje investicije in ta kapital nujno potrebujemo. Potem smo sprejeli krovni zakon za uravnoteženje javnih financ, ki spreminja skoraj 40 različnih zakonov in s tem smo prepolovili naš proračunski primanjkljaj v letošnjem letu. To je bil ključen korak zato, da se je Slovenija izognila poti v situaciji, v kateri je Grčija in situaciji, ko bi morali zaprositi za mednarodno pomoč in s tem tudi izgubiti del lastne suverenosti. Ta korak je bil napravljen in ta že daje rezultate. Sloveniji ni bilo treba zaprositi za to pomoč in zaradi tega nevarnosti, da kot država zaprosimo za pomoč zaradi tega, ker bi drugače bankrotirali, ker so naše javne finance pod vodo, te nevarnosti zaenkrat ni.

STIPE JERIČ: Ampak Bruselj dopušča to možnost.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja Bruselj dopušča to možnost za vse države Evropske unije in vsi ti reševalni mehanizmi, ki se ravno zdaj ratificirajo predvsem ESM so mehanizmi, ki zadevajo vse države, prav vse države, ki so podpisale oziroma ratificirale te mehanizme lahko računajo na pomoč iz teh mehanizmov, hkrati pa seveda tudi dajejo denar za te mehanizme. Torej te špekulacije, ki so zdaj v nekih časopisih se ne nanašajo na hipotetično možnost, da bi Slovenija kot država morala zaprositi za pomoč, ampak se te špekulacije nanašajo na nekoliko nejasno stanje v slovenskem bančnem sektorju, kar je pa nekaj drugega.

STIPE JERIČ: Naslednji obsežni ukrepi vas čakajo na področju reforme trga dela in seveda tudi pokojninska reforma zaradi katere pa je že takrat razpadla koalicija Boruta Pahorja. Boste vi to lažje spravili skozi? Je koalicija trdna?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, koalicija gospoda Pahorja ni razpadla zaradi pokojninske reforme, razpadla je zaradi nesposobnosti, da bi karkoli resnega naredili zato, da bi Slovenija izšla iz krize. Kar se tiče trenutnega stanja pri teh strukturnih reformah, ki jih Slovenija mora narediti: ni tukaj samo ene poti. Tako da tisti, ki pravi: »prejšnja vlada je predlagala pokojninsko reformo, ker ta ni padla, jo je treba zdaj sprejeti« - to ni res. Poti do cilja je več. Nekateri ukrepi, ki so bili predlagani v lanskem letu so bili dobri in jih bomo tudi mi ponovili, nekateri ukrepi za spremembo pokojninskega sistema pa niso bili dobri in zato so tudi naleteli na takšen odpor in tukaj imamo mi drugačne predloge in te predloge zdaj usklajujemo s socialnimi partnerji.

Želimo si, da bi nek krovni dogovor dosegli v okviru novega socialnega sporazuma. Če nam bo to uspelo, je potem zakon uskladiti enostavna stvar, ampak smo šele sredi pogajanj in jeseni bomo videli, kako hitro bo lahko ta proces. Je pa za Slovenijo to pogoj. Slovenija je dala obljubo, da bo naredila te strukturne reforme že leta 2009, ko smo prišli v mehanizem presežnega primanjkljaja, se pravi pod nek poostren nadzor Evropske komisije. Potem smo te obljube ponavljali leta 2010 in leta 2011 in danes smo na meji, ko nam še kdo verjame, se pravi na meji kredibilnosti. Zato bomo morali te korake narediti, drugače bo to pogojevano z nadaljnjim obstojem Slovenije v institucijah in mehanizmih od katerih smo odvisni.

STIPE JERIČ: V nekaterih vprašanjih nacionalnega interesa pa seveda ni dovolj samo enotnost v koaliciji, potreben je širši konsenz. Bilo bi tudi dobro, če bi ga imeli. Kakšen je torej vaš odziv na napad Pozitivne Slovenije, da pripravljajo interpelacijo za ministra Šušteršiča in verjetno še proti drugim ministrom vlade?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, takšnih predlogov zagotovo nismo pričakovali. Mi od obeh opozicijskih strank tako od liste gospoda Jankovića, kot od Socialnih demokratov gospoda Lukšiča že nekaj mesecev čakamo formalen pisni odgovor na našo ponudbo, da bi sklenili partnerstvo za izhod iz krize in nadaljnji razvoj. Vladna koalicija je takšen predlog izdelala na začetku mandata, pisno, podrobno, z vsemi potrebnimi protokoli, kako bi to funkcioniralo. Obema strankama smo to poslali. Od nobene še doslej nismo dobili uradnega odgovora, se pravi namesto, da bi sprejeli ali pa vsaj vljudno kot se spodobi zavrnilo ponujeno roko, zdaj po nekaj mesecih mandata prihajajo grožnje. Nisem dobro seznanjen, ker danes smo se bolj ukvarjali z Mariborom in Podravsko regijo, kaj natančno so rekli? Ampak, če mislijo po nekaj mesecih predlagati interpelacijo proti ministru, je to neresno, milo rečeno. Če razmišljajo o predčasni volitvah, potem je treba gospoda Vebra spomniti, da je Slovenija lani šla na predčasne volitve ravno zaradi nesposobnosti njegove stranke, da bi karkoli naredila zato, da bi Slovenija izšla iz krize in ne vem, zakaj si želijo ponavljanje take situacije.

Če mislijo, da imajo program, če mislijo, da imajo dobro ekipo, če mislijo, da imajo trdno večino v državnem zboru naj sestavijo vlado. Mislim, da ne jaz, ne kdorkoli drug iz vladne ekipe ni privezan na to funkcijo. Vsi bi šli raje zdajle na dopust kot pa delali to, kar delamo za plačo, kakršno imamo in ne bo potrebno nobenih volitev, nobene krize. Če pa mislijo Slovenijo dokončno potopiti, skoraj jim je uspelo v zadnjih treh letih, potem morajo to tudi odkrito povedati. Ne pa, da to zavijejo v nek celofan nekih nezaupnic.

STIPE JERIČ: Zdaj izhod iz krize, če se vrnemo k vašem delu, vašemu programu pa so varčevalni ukrepi le prvi korak torej temelj izhoda. Za zagon gospodarstva, za rast pa so potrebne obsežne spodbude. Jih boste lahko zagotovili in tudi financirali?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Obsežnost teh spodbud v veliki meri določa naš javnofinančni položaj. Če ne bi v zadnjih treh letih pokurili osem milijard evrov za nič, pravzaprav samo zato, da se kriza ni poznala, potem bi bilo tega denarja dovolj za resne vzpodbude. Zdaj pa je ta denar omejen. Najbolj realen, največji vir so sredstva iz evropskih skladov. Slovenija se je v našem prejšnjem mandatu dobro izpogajala za ta sredstva, še vedno jih je dober del na voljo. Ravno zdaj se pogajamo za naslednjo finančno perspektivo 2014-2020. Tukaj položaj Slovenije ne bo več tako ugoden kot je bil, ampak kljub temu, tukaj bodo še dodatne milijarde in vse to bomo namenili za vzpodbujanje razvoja. Hkrati pa računamo, da bodo ti ukrepi, ki smo jih sprejeli aprila in predvsem ta drugi paket za rast, ki ga bo državni zbor obravnaval ta mesec, naslednje leto začeli dajati rezultate v smislu oživitve gospodarstva, novih delovnih mest, kar bo generiralo tudi seveda nova sredstva za dodatne vzpodbude. Tukaj želimo kreirati predvsem okolje tudi z dodatnimi vzpodbudami za lažje delovanje malih in mikro podjetij. Prepričani smo, da je to najhitrejša pot za to, da pospešimo gospodarski razvoj in vse skupaj lahko Slovenijo v nekaj letih ne samo potegnemo iz krize, ampak počasi ponovno pripelje na pot razvoja, kot smo ga v povprečju imeli od osamosvojitve do leta 2008.

STIPE JERIČ: No, malo gospodarstvo potrebuje naročila, potrebuje v bistvu neko pot. Veliko je bilo govora v preteklosti o TEŠ-u 6, veliko je sedaj govora o poroštvi, da vendarle bodo. Komisija oziroma odbor za finance se je sestal z Alstomom za zaprtimi vrati. Alstom je v glavnem zaposloval oziroma angažiral podizvajalce iz tujine. Se bo tukaj kaj spremenilo, kar zadeva Alstom. In kako je še z infrastrukturnimi vlaganji? Tudi drugi tir, ki je ena večjih investicij je za določen ali nedoločen čas odložen.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Veliko težkih vprašanj za nekaj minut. Če začneva s TEŠ-em. Govorili ste o najemu izvajalcev za montažo. Tukaj si je Alstom v pogodbi zagotovil 25% maržo na ta dela, kar seveda pomeni, da je njegov interes, da so te cene čim višje, ker od višjih zneskov dobi četrtno, višji so zneski večja je četrtnina. In tisti, ki je podpisal takšno pogodbo, zagotovo zasluži kazenski pregon. Zdaj so te marže nekoliko spustili tako, da mogoče bo pri tej postavki prišlo do izpolnitve teh pogojev, ki jih je postavila vlada.

Se je pa projekt, ki je sicer v slovenski energetski bilanci potreben, tako podražil, da je zdaj veliko stvari pod vprašanjem. Ta projekt je bil na začetku, ko se je sprejemala odločitev, ocenjen na 600 milijonov evrov, danes govorijo, da je cena milijardo tristo milijonov, se pravi več kot še enkrat več. Tisto, kar mogoče ne bo preseženo tako, da vlada je tukaj postavila pogoje za poročstvo. Zakon je vložil poslanec SD-ja. Če bodo ti pogoji izpolnjeni, potem bo vladna koalicija glasovala za poročstvo, sicer pač ne bo.

STIPE JERIČ: Morda samo še na kratko. Drugi del vprašanja glede infrastrukturnih vlaganj za drugi tir in morda še kaj.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Modernizacija železniške infrastrukture je, gledano iz vidika financ, posamično najtežji zalogaj, ki je še pred Slovenijo, težji od tega, kar je predstavljalo avtocestni križ. Tega denarja Slovenija sama nima, da bi to zgradila v realnem času, zato se tu pogovarjamo z različnimi potencialnimi tujimi partnerji. V kolikor bo dosežen dogovor, potem lahko relativno v kratkem času pristopimo k začetku tega projekta. Je pa to v veliki meri odvisno tudi od tega, kako bo Slovenija sicer zdaj v prihodnjih mesecih in letih reševala svoj javno-finančni položaj. Kako se bomo izvili iz krize. Kako bomo sanirali naše banke. Ali bomo sposobni zagotoviti dovolj glasov za vpis zlatega fiskalnega pravila v ustavo in tako naprej. Vse to bo posredno in neposredno vplivalo na to, kako bodo tuji partnerji resno zainteresirani zato, da sodelujejo z nami pri naložbah, ki gredo v milijarde ali celo v deset milijard.

STIPE JERIČ: In je to seveda tudi zelo pomembno za ohranitev strateškega položaja...

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: ... zagotovo...

STIPE JERIČ: ... Slovenije v Evropi. Žal nimava več čas. Vaš tesen urnik sedaj narekuje, da se vam zahvalim. Torej: hvala, da ste bili z nami in uspešno naprej.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala tudi vam in želim, da vam vreme ne pokvari Lenta danes.